

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1

The Development of Dancing Art Learning Center for Mathayom Suksa I
Students in Kanchanaburi Primary Education Service Area 1

วนิชย์ชา โพชะเรือง (Wanitchaya Phochareuang)*วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (Wasana Taweekulasap) **

คันสนีย์ สังสรรค์อนันต์ (Sunsanee Sungsunanun) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้นาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ (1) ผู้บริหาร ครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 280 คน
ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านนาฏศิลป์ จำนวน 8 คน และ
(3) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามความต้องการของผู้บริหาร
ครู และนักเรียน แบบระดมความเห็นในการการสนทนากลุ่ม ศูนย์การเรียนรู้นาฏศิลป์ และแบบประเมินคุณภาพ
ศูนย์การเรียนรู้นาฏศิลป์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา

จากผลการวิจัย พบว่า (1) ผู้บริหาร ครู และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความต้องการศูนย์การเรียนรู้
นาฏศิลป์อยู่ในระดับมากที่สุด (2) จากการระดมความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ศูนย์การเรียนรู้นาฏศิลป์ มีความ
ชัดเจนและนำไปดำเนินการได้ (3) ศูนย์การเรียนรู้นาฏศิลป์ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย ปรัชญา วิสัยทัศน์ เป้าหมาย
นโยบาย วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ พันธกิจ บุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และงบประมาณ ศูนย์การเรียนนี้ยัง
ประกอบด้วย 5 ศูนย์การเรียนย่อย ได้แก่ ศูนย์ฝึกทักษะพื้นฐานนาฏศิลป์ ศูนย์นาฏศิลป์พื้นเมือง ศูนย์ละคร ศูนย์
นาฏศิลป์นานาชาติ และศูนย์นาฏศิลป์อาเซียน และ (4) จากการประเมินและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิว่าศูนย์การ
เรียนรู้นาฏศิลป์มีคุณภาพในระดับดี

คำสำคัญ ศูนย์การเรียนรู้นาฏศิลป์ มัธยมศึกษา

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

** รองศาสตราจารย์ประจำแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

*** อาจารย์ประจำแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The purpose of this research was to develop a model of learning center in dancing art for Mathayom Suksa I students in Kanchanaburi Primary Education Service Area 1.

The research sample consisted of (1) a group of 280 administrators, dancing art teachers, and Mathayom Suksa I students, obtained by simple random sampling; (2) a group of eight educational technology experts and dancing art experts; and (3) a group of three experts. The employed research instruments comprised questionnaires on the needs of administrators, teachers, and students; a form for brainstorming of opinions in focus group discussion; a model for learning center in dancing art; and a form for quality assessment of the model for learning center in dancing art. Data were analyzed using the percentage mean and content analysis.

The research findings, it was found that (1) the administrators, teachers, and Mathayom Suksa I students had the needs for learning center in dancing art at the highest level; (2) from brainstorming of opinions of the experts, it was found that the developed learning center was clearly specified and feasible; (3) the developed learning center in dancing art had the following components: the philosophy, vision, goal, policy, objectives, roles and duty, mission, personnel, basic structure, and budget; this learning center model was also composed of five sub-learning centers, namely, the basic dancing art practice center, the folk dancing art center, the dramatic art center, the international dancing art center, and the ASEAN dancing art center; and (4) the developed learning center was evaluated and certified by experts as having good quality and being feasible for implementation.

Keywords: Learning center in dancing art, Mathayom Suksa

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

** รองศาสตราจารย์ประจักษ์นงวิภาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

*** อาจารย์ประจักษ์นงวิภาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

บทนำ

1. ความเป็นมาของและความสำคัญของปัญหา

นาฏศิลป์ถือว่าเป็นศาสตร์ทางศิลปะที่สำคัญยิ่ง เป็นวิชาที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ สนุกสนาน มีบุคลิกที่สง่างาม ช่วยพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สร้างบุคลิกภาพทำให้เป็นผู้มีทรวดทรงสง่างาม บุคลิกดี ส่วนคุณค่าทางจิตใจและทัศนคติ ช่วยให้มีความจิตใจจริง แจ่มใส กล้าแสดงออก มีความจำและปฏิภาณดี ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตาม ความพร้อมเพรียง ความสวยงามตลอดจนฝึกความอดทน ความขยันหมั่นเพียร รู้จักถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ช่วยกล่อมเกล่าจิตใจให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข กิจกรรมนาฏศิลป์เป็นพื้นฐานในการสร้างนักเรียนมีความสามารถเฉพาะด้าน ส่งเสริมนักเรียนที่มีพรสวรรค์ให้ไปเฉพาะทาง สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในการเรียนในชีวิตประจำวัน และในการแข่งขันในระดับต่างๆ ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีจุดมุ่งหมายในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งได้กล่าวไว้ในหมวดที่ 4 เรื่องแนวทางในการจัดการศึกษา มาตราที่ 23 ข้อที่ 3 โดยกำหนดว่าการจัดการศึกษาควรมีความรู้เรื่องเกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ด้วยการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และกระบวนการจัดกิจกรรม ซึ่งจะส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออก เกิดความคิดรวบยอดมีทักษะและได้เรียนรู้ อย่างสนุกสนานเพลิดเพลินผสมผสานกัน มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนด้วยการปฏิบัติจริงให้มากที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 7) ดังนั้นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน นาฏศิลป์ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ครู วิธีการสอน สื่อการสอน และสภาพแวดล้อมทางการเรียน

สภาพปัญหาการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ พบว่า องค์ประกอบแรกของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น คือ การขาดแคลนครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถและชำนาญการทางด้านนาฏศิลป์ ครูไม่จบการศึกษาด้านนาฏศิลป์โดยตรง ครูไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ไม่สามารถตอบคำถามนักเรียนได้เวลานักเรียนเกิดปัญหา ไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนได้ ทำให้นักเรียนขาดความศรัทธาในตัวครู ไม่สามารถถ่ายทอดทำท่าได้ อย่างถูกต้อง องค์ประกอบที่สอง คือ วิธีการสอนวิชานาฏศิลป์ พบว่า วิธีการสอนที่ครูผู้สอนใช้ในการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ส่วนใหญ่จะยึดครูผู้สอนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ในเรื่องการสอนจะมีทั้งการบรรยายประกอบการสาธิต ดังที่ ประเมษฐ์ บุญยะชัย (2544:130) กล่าวไว้ว่า “รูปแบบจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยแต่โบราณ เน้นการฝึกทักษะให้เกิดความชำนาญ ด้วยบทเรียนที่ซ้ำๆ ย้ำเนื้อหาและการฝึกเป็นระยะเวลานานพอสมควรจนกระทั่งนักเรียนสามารถจดจำท่าทาง ซึ่งเป็นหลักใหญ่ได้ จากนั้นครูผู้สอนจะถ่ายทอดกลวิธีที่จะปรุงแต่งลีลาท่าทางให้งดงามยิ่งขึ้นเป็นการเฉพาะตัวสำหรับศิษย์แต่ละคน” องค์ประกอบที่สาม สื่อการสอนวิชานาฏศิลป์ พบว่า การขาดสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ไม่มีสื่อที่ใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการเรียนการสอน หรือครูไม่สามารถสร้างสื่อการสอนได้ สื่อการสอนควรเป็นสื่อที่เป็นภาพและเสียง สื่อไม่เหมาะสม และสื่อไม่หลากหลาย นักเรียนไม่สามารถใช้สื่อในการฝึกทักษะด้วยตนเองได้ สื่อไม่เพียงพอที่จะเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ และองค์ประกอบที่สี่ สภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนไม่เหมาะสมพบว่า โรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ใช้ห้องเรียนเป็นห้องสำหรับการจัดการสอน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3

The 3rd STOU Graduate Research Conference

นาฏศิลป์ ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนนาฏศิลป์ประสบปัญหา คือ สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการฝึกทักษะนาฏศิลป์

ดังนั้น เขตพื้นที่การศึกษาควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนนาฏศิลป์ เป็นแหล่งเรียนรู้ในการฝึกทักษะทางด้านนาฏศิลป์ ประกอบด้วยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านนาฏศิลป์โดยตรงมีสื่อ และอุปกรณ์ที่เพียงพอ และทันสมัยเหมาะกับการสอนนาฏศิลป์ ศูนย์การเรียนสาระนาฏศิลป์มีคุณค่าในการ (1) ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะและแสดงออกซึ่งความสามารถทางนาฏศิลป์มีความคิดสร้างสรรค์และมีจินตนาการด้านนาฏศิลป์อย่างอิสระตามความถนัด ความสนใจของตนเอง และยังแก้ปัญหาความเบื่อหน่ายจากการเรียนที่ครูผู้สอนมักจัดการเรียนแบบทางเดียวหรือใช้สื่อการสอนแบบเดิมๆ ทำให้ไม่น่าสนใจไม่กระตุ้นทำให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ เกิดการพัฒนานักเรียนทั้งทางด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และ จิตพิสัย และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (2) ศูนย์การเรียนจะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีครูที่มีความรู้และประสบการณ์ที่จบการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์โดยตรง รักและสามารถในการถ่ายทอดความรู้วิชานาฏศิลป์ได้ และมีวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการฝึกทักษะการแสดงนาฏศิลป์ (3) ศูนย์การเรียนจะจัดวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม คือ เน้นการฝึกปฏิบัติ โดยครูเป็นผู้ฝึกเอง การสาธิต ในรูปการแสดงละคร และการฝึกเป็นรายบุคคล และ (4) ศูนย์การเรียนมีสื่อที่ใช้จะเป็นภาพและเสียง หรือสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสาร ตำรา และศูนย์การเรียนจะช่วยให้นักเรียนสามารถฝึกทักษะได้ตลอดเวลา

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนนาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

3. การดำเนินงานวิจัย

3.1 ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 38 คน ครูผู้สอนนาฏศิลป์ จำนวน 20 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 760 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีจำนวนห้องเรียน จำนวน 38 โรงเรียน เป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อศึกษาความต้องการของผู้บริหาร ครู และนักเรียนเกี่ยวกับศูนย์การเรียนสาระนาฏศิลป์ กลุ่มที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลในการระดมความคิดเห็น คือ ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์ เพื่อระดมความคิดเห็นหรือสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความต้องการศูนย์การเรียนสาระนาฏศิลป์ และกลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินคุณภาพศูนย์การเรียนสาระนาฏศิลป์

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 222 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

3) เครื่องมือการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบสอบถามความต้องการศูนย์การเรียนรู้สาธารณะนาศิลป์ มีจำนวน 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร ฉบับที่ 2 สำหรับครู มีจำนวน 5 ตอน และ ฉบับที่ 3 สำหรับนักเรียน มีจำนวน 4 ตอน แต่ละตอนมีข้อคำถามตั้งแต่ 5- 10 ข้อคำถาม สำหรับแบบสอบถามความต้องการของศูนย์การเรียนรู้ของผู้บริหาร และครูจะสอบถามเกี่ยวกับด้านบริหาร ประกอบด้วย ปรัชญา วิสัยทัศน์ นโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย โครงสร้าง บทบาท สถานที่ตั้ง อาคาร และ บุคลากรที่ให้ความรู้ ความต้องการศูนย์การเรียนรู้สาธารณะนาศิลป์ด้านวิชาการ ประกอบด้วย ส่วนประกอบของศูนย์ ขอบข่ายของเนื้อหา สื่อและกิจกรรม ขั้นตอนการเรียนรู้ การประเมิน และการเทียบโอนผลการเรียนรู้ ความต้องการศูนย์การเรียนรู้สาธารณะนาศิลป์ด้านบริการ ประกอบด้วย เวลาการให้บริการ รายได้ของศูนย์ พื้นที่ สิ่งอำนวยความสะดวก และงานบริการของศูนย์ สำหรับนักเรียนจะสอบถามเฉพาะด้านวิชาการ และด้านบริการประกอบด้วย ความต้องการศูนย์การเรียนรู้สาธารณะนาศิลป์ด้านวิชาการ ประกอบด้วย ส่วนประกอบของศูนย์ ขอบข่ายของเนื้อหา และการประเมิน ความต้องการศูนย์การเรียนรู้สาธารณะนาศิลป์ด้านบริการประกอบด้วย เวลาการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และงานบริการของศูนย์ (2) ศูนย์การเรียนรู้สาธารณะนาศิลป์ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้ ขั้นที่ 1 ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้วศูนย์การเรียนรู้ ขั้นที่ 3 นำร่องศูนย์การเรียนรู้ระดมความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ ขั้นที่ 4 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ที่ใช้ได้ และ ขั้นที่ 5 ประเมินศูนย์การเรียนรู้สาธารณะนาศิลป์ โดยตรวจสอบและรับรองคุณภาพจากผู้ (3) แบบระดมความคิดเห็นในการสนทนากลุ่ม คือ บทนำ รายละเอียดของศูนย์การเรียนรู้ และเงื่อนไข การเตรียมการ และแนวทางการนำไปใช้ และ (4) แบบประเมินคุณภาพของศูนย์การเรียนรู้สาธารณะนาศิลป์ของผู้ทรงคุณวุฒิจะประเมินคุณภาพเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 4 ประเภท ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามเครื่องมือที่ใช้ ดังนี้ (1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความต้องการเก็บและส่งทางไปรษณีย์ ส่งไปทั้งหมดจำนวน 280 ฉบับ และได้รับกลับคืนมา 280 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 (2) การเก็บรวบรวมมาจากการระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มสนทนา โดยเริ่มจากการส่งจดหมายเชิญ จัดระดมความคิดเห็น ดำเนินการระดมความคิดเห็นครอบคลุมตั้งแต่ผู้วิจัยนำเสนอร่างของศูนย์การเรียนรู้สาธารณะนาศิลป์ แสดงความเห็น และสรุปผลการระดมความคิดเห็น และ (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบประเมินศูนย์การเรียนรู้สาธารณะนาศิลป์ ผู้วิจัยได้เก็บด้วยตนเอง ติดต่อเรียนเชิญ และไปพบผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง ได้ค่าเฉลี่ยมาครบทั้ง 3 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สาธารณะนาศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 มีดังนี้

1. ผลการวิจัยความต้องการศูนย์การเรียนรู้สาธารณะนาศิลป์ ของผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีดังนี้

1.1 ผลการวิจัยด้านสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า (1) สถานภาพของผู้บริหารเป็นเพศชาย อายุมากกว่า 50 ปี มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหาร 6-10 ปี ความรู้และประสบการณ์ด้านนาศิลป์ได้จากการเคยศึกษาในสถานศึกษาเป็นวิชาพื้นฐานในการเรียน (2) สถานภาพของครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ระหว่าง 31-35 ปี ประสบการณ์ด้านการสอนตั้งแต่ 6 ถึง 10 ปี ความรู้และประสบการณ์ด้านนาฏศิลป์ ได้จากเคยศึกษาในสถานศึกษาเป็นวิชาพื้นฐานในการเรียน และ (3) ผู้บริหารและครูมีความต้องการศูนย์การเรียนเหมือนกันในด้านส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และทักษะในเรื่องนาฏศิลป์ และนักเรียนส่วนใหญ่ให้เหตุผลของความต้องการศูนย์การเรียนนาฏศิลป์ว่าต้องการพัฒนาทักษะและความคิดสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์

1.2 ผลการวิจัยความต้องการศูนย์การเรียนสาระนาฏศิลป์ด้านบริหาร ที่ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเหมือนกัน อยู่ในระดับมาก พบว่า (1) ปรัชญาของศูนย์การเรียน คือ “พัฒนาทักษะ ส่งเสริมสุนทรียภาพ แสดงออกทางนาฏศิลป์ อย่างสร้างสรรค์” (2) วิสัยทัศน์ของศูนย์การเรียนในอนาคต คือ เป็นศูนย์กลางสร้างเครือข่ายครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรม สร้างสรรค์ผลงาน และนิทรรศการด้านนาฏศิลป์ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 (3) นโยบายของศูนย์การเรียน ควรให้การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายครูและนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานด้านนาฏศิลป์ (4) บทบาทของศูนย์การเรียน มีหน้าที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการศึกษาและฝึกปฏิบัติด้านนาฏศิลป์ (5) วัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียน จัดตั้งเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกทักษะด้านนาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (6) เป้าหมายของศูนย์การเรียน สามารถให้บริการแก่ผู้รับบริการวันละประมาณ 100 คนต่อวัน (7) โครงสร้างของศูนย์การเรียน แบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร เป็นงานที่รับผิดชอบการวางแผนงาน และนโยบายของศูนย์การเรียน และ ฝ่ายวิชาการ เป็นงานที่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมฝึกทักษะในศูนย์การเรียนย่อย และงานวัดและประเมินผลการเรียน รับผิดชอบในการประเมินผลการเรียน (8) โครงสร้างพื้นฐานของศูนย์เรียนครอบคลุม ที่ตั้งของศูนย์การเรียน ควรจัดตั้งอยู่ในตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัด และลักษณะอาคารของศูนย์การเรียน ควรเป็นอาคารเดี่ยวชั้นเดียว แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ศูนย์ส่วนกลาง และศูนย์การเรียนย่อย และ (9) บุคลากรที่ให้ความรู้ในด้านนาฏศิลป์ เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์เป็นอย่างดี

1.3 ผลการวิจัยความต้องการศูนย์เรียนนาฏศิลป์ในด้านวิชาการ ที่ผู้บริหารครูและนักเรียน มีความคิดเห็นเหมือนกัน พบว่า (1) ส่วนประกอบของศูนย์การเรียน ประกอบด้วยศูนย์ย่อยทั้ง 5 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์ฝึกทักษะพื้นฐานนาฏศิลป์ ศูนย์นาฏศิลป์พื้นเมือง ศูนย์ละคร ศูนย์นาฏศิลป์นานาชาติ และศูนย์นาฏศิลป์อาเซียน (2) ขอบข่ายของเนื้อหาสาระของศูนย์การเรียน ประกอบด้วย ทักษะพื้นฐานนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นเมือง ละคร นาฏศิลป์นานาชาติ และ นาฏศิลป์อาเซียน (3) สื่อ พบว่า สื่อของศูนย์การเรียนประกอบด้วย วิทยากร สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเสียง (ซีดี) และสื่อภาพและเสียง (ดีวีดี) และกิจกรรมของศูนย์การเรียนประกอบด้วย ฝึกปฏิบัติหรือการฝึกทักษะ สร้างผลงาน และศึกษาด้วยตนเอง และกิจกรรมที่ต้องการมากที่สุด คือ การฝึกปฏิบัติหรือการฝึกทักษะ (4) ประเภทของการประเมินในศูนย์การเรียน ประกอบด้วย ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ในด้านความรู้และทักษะ) แบ่งออกเป็น ประเมินตนเองก่อนเรียน ประเมินตนเองระหว่างเรียน และประเมินตนเองหลังเรียน และประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ (5) ขั้นตอนการเรียนของศูนย์การเรียน ประกอบด้วย สมัครเป็นสมาชิกของศูนย์ พบเจ้าหน้าที่ของศูนย์เพื่อชี้แจงหรือปฐมนิเทศเบื้องต้น พร้อมทั้งแจกคู่มือการใช้ศูนย์ เลือกศูนย์การเรียนที่ท่านต้องการเรียน ทดสอบและประเมินตนเองก่อนเรียน ศึกษาหรือเข้ารับการอบรมในศูนย์การเรียน ทดสอบและประเมินตนเองหลังเรียน และ ประเมินความพึงพอใจในการมาใช้บริการและขั้นตอนการเรียนที่ต้องการมากที่สุดตามลำดับ คือ สมัครเป็นสมาชิกของศูนย์ เลือกศูนย์การเรียนที่ท่านต้องการเรียน และศึกษาหรือเข้ารับการอบรมในศูนย์การเรียน และ (6) ประเมินผลการเรียน การเทียบโอนความรู้ ประกอบด้วย ด้านพุทธิ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

พิสัย (ความรู้)ด้านจิตพิสัย (คุณธรรม/จริยธรรม/คุณลักษณะอันพึงประสงค์) ด้านทักษะพิสัย (กระบวนการปฏิบัติงาน/ผลการปฏิบัติงาน)

1.4 ผลการวิจัยความต้องการศูนย์การเรียนนาฏศิลป์ในด้านบริการ ที่ผู้บริหารครูและนักเรียน มีความคิดเห็นเหมือนกัน พบว่า (1) การให้บริการด้านเวลา ประกอบด้วย (1) 8.30 – 20.00 น. ของทุกวัน (2) รายได้ของศูนย์การเรียน ประกอบด้วย เงินบำรุงจากสมาชิก เงินงบประมาณแผ่นดิน รายได้จากการแสดงผลงานนาฏศิลป์ และ เงินสนับสนุนจากองค์กรต่าง และรายได้ของศูนย์การเรียนที่มีความต้องการเหมือนกันมากที่สุด คือ เงินบำรุงจากสมาชิก (3) การจัดพื้นที่ในศูนย์การเรียน ประกอบด้วย ห้องประชุม ห้องทะเบียน ศูนย์ฝึกทักษะพื้นฐานนาฏศิลป์ ศูนย์ฝึกทักษะพื้นฐานนาฏศิลป์ ศูนย์ฝึกนาฏศิลป์พื้นเมือง ศูนย์นาฏศิลป์นานาชาติ ห้องละคร ห้องนาฏศิลป์นานาชาติ ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์การแสดง และ ห้องจัดแสดงนาฏศิลป์ (4) สิ่งอำนวยความสะดวกของศูนย์การเรียน ประกอบด้วย ร้านอาหาร ลานจอดรถ เครื่องโทรสาร โทรศัพท์มือถือ โทรทัศน์สาธารณะ เครื่องถ่ายเอกสาร ตู้เก็บวัสดุอุปกรณ์แต่งตัว ป้ายนิเทศแสดงผลงานนักเรียน ตู้เก็บผลงานของนักเรียน ร้านจำหน่ายสื่อและนวัตกรรมทางนาฏศิลป์ (5) การบริการของศูนย์การเรียน ประกอบด้วย จัดแสดงนอกสถานที่ จัดให้มีการฝึกอบรมการฝึกทักษะด้านนาฏศิลป์ เป็นศูนย์จัดแสดงนิทรรศการผลงานทางด้านนาฏศิลป์ และบริการด้านการให้คำปรึกษาและสื่อสำหรับผู้สนใจทั่วไป

4.2 ผลการวิจัยการระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญศูนย์การเรียนนาฏศิลป์ พบว่า โดยภาพรวมของผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นว่าร่างของศูนย์การเรียนนาฏศิลป์ อยู่ในระดับ ดี และให้ความเห็นว่า

ตอนที่ 1 บทนำ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า มีความชัดเจนเป็นไปได้ในเรื่อง หลักการและเหตุผล และวัตถุประสงค์ วิธีการได้มาซึ่งศูนย์การเรียน และผลที่คาดว่าจะได้รับ แต่มีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมในเรื่อง วัตถุประสงค์ให้เพิ่มเติมในเรื่อง การฝึกทักษะด้านนาฏศิลป์แล้ว ควรให้ความรู้ทางด้านวิชาการด้านนาฏศิลป์แก่นักเรียน

ตอนที่ 2 รายละเอียดของศูนย์การเรียนนาฏศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีความชัดเจนเป็นไปได้ในเรื่อง ปรัชญา วิสัยทัศน์ นโยบาย วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ พันธกิจ มาตรการ โครงสร้างการบริหารงานของศูนย์ บุคลากร วิธีการและขั้นตอนในการเรียน ส่วนประกอบของศูนย์การเรียน สื่อและกิจกรรมในศูนย์การเรียน การประเมินและติดตาม สิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐาน และงบประมาณ และมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสื่อในศูนย์การเรียน ควรเพิ่มเติม คือ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นซีดี และเครื่องขยายเสียงด้วย

ตอนที่ 3 เงื่อนไข การเตรียมการ และแนวทางการนำไปใช้ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า มีความชัดเจนเป็นไปได้

4.3 ผลการวิจัยการพัฒนาศูนย์การเรียนนาฏศิลป์ ประกอบด้วย ปรัชญา วิสัยทัศน์ เป้าหมาย นโยบาย วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ พันธกิจ บุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และงบประมาณ ศูนย์การเรียนนี้ยังประกอบด้วย 5 ศูนย์การเรียนย่อย ได้แก่ ศูนย์ฝึกทักษะพื้นฐานนาฏศิลป์ ศูนย์นาฏศิลป์พื้นเมือง ศูนย์ละคร ศูนย์นาฏศิลป์นานาชาติ และศูนย์นาฏศิลป์อาเซียน

4.4 ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพศูนย์การเรียนนาฏศิลป์ของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีและสามารถนำไปใช้ได้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

5. อภิปรายผล

5.1 ความต้องการศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการศูนย์การเรียนรู้ในระดับร้อยละ 90 ขึ้นไป เหตุผลเพราะต้องการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และทักษะในเรื่องนานาชาติ ในประเด็นนี้สอดคล้องกับการสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งพบว่า ครูในโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มี 38 โรงเรียน เป็นครูที่จบนานาชาติโดยตรงมีเพียง 11 คน จะเห็นได้ว่า มีครูนานาชาติจำนวนน้อย กว่าไม่ครบทั้ง 38 โรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารและครูมีความเห็นตรงกันว่า ต้องการศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ ในการส่งเสริมให้ความรู้และทักษะในเรื่องนานาชาติให้กับนักเรียน ส่วนนักเรียนต้องการศูนย์การเรียนรู้เช่นเดียวกัน เหตุผล คือ ต้องการส่งเสริมความรู้และทักษะในเรื่องนานาชาติ ทั้งนี้ เพราะว่า โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 นี้ มีการประกวดหรือแข่งขันในด้านนานาชาติค่อนข้างสูง เนื่องจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดเป้าหมายไว้คือ ให้มีการส่งเสริมสนับสนุนในเรื่อง อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย จึงได้จัดให้มีกิจกรรมประกวดในด้านนานาชาติในระดับเขต และได้ขยายการจัดกิจกรรมประกวดด้านนาฏศิลป์ถึงระดับภูมิภาคจนถึงระดับประเทศ เหตุผลนี้จึงอาจเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนมีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะในเรื่องนาฏศิลป์อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเพื่อเข้าสู่การประกวดในเวทีระดับสูงต่อไป

5.2 การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบของศูนย์ที่ประกอบขึ้นด้วยปัจจัยนำเข้า คือ ปรัชญา วิสัยทัศน์ นโยบาย วัตถุประสงค์ พันธกิจ เป้าหมาย มาตรการ โครงสร้างการบริหารงานของศูนย์ บุคลากร ส่วนประกอบของศูนย์การเรียนรู้ สื่อและกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐาน และ งบประมาณ ด้านกระบวนการ คือ วิธีการและขั้นตอนในการเรียน และ ด้านผลลัพธ์ ได้แก่ การประเมินและติดตาม ศูนย์การเรียนรู้นานาชาติที่พัฒนาขึ้นได้จากการศึกษาหลักการและทฤษฎีในเรื่องศูนย์การเรียนรู้ และนาฏศิลป์จากการประเมินคุณภาพของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับศูนย์ดังกล่าว พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าองค์ประกอบของศูนย์ที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับ เช่น สิริวัฒน์ นริเลิศ (2550) วิจัยเรื่องแบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา และ สุประภา โพธิ์ชัย (2549) วิจัยเรื่อง แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพ มีองค์ประกอบของศูนย์สอดคล้องกัน คือ ศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย ปรัชญา วิสัยทัศน์ เป้าหมาย นโยบาย วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ พันธกิจ มาตรการ โครงสร้างการบริหารงานของศูนย์ บุคลากร วิธีการและขั้นตอนในการเรียน ส่วนประกอบของศูนย์การเรียนรู้ สื่อและกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้ การประเมินและติดตาม สิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐาน และงบประมาณ ด้านกระบวนการ ได้แก่ วิธีการและขั้นตอนในการเรียน และ ด้านผลลัพธ์

ส่วนที่มีความแตกต่างกัน คือ ศูนย์การเรียนรู้นานาชาตินี้จะมีศูนย์ย่อย ประกอบด้วย ศูนย์ฝึกทักษะพื้นฐานนาฏศิลป์ ศูนย์นาฏศิลป์พื้นเมือง ศูนย์ละคร ศูนย์นาฏศิลป์นานาชาติ และ ศูนย์นาฏศิลป์อาเซียน

5.3 จุดดีและจุดเด่นของศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ ในส่วนประกอบของศูนย์ (1) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์ โดยเฉพาะวิทยากรใช้บุคคลที่มีวุฒิการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์โดยตรง นักเรียนจะได้รับความรู้ และการฝึกทักษะอย่างถูกต้องตามแบบแผน สอดคล้องกับจาตุรงค์ มนตรีศาสตร์และอาภรณ์ มนตรีศาสตร์ (2525) ที่ว่า ผู้สอนต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการถ่ายทอดท่ารำที่ถูกต้อง และสามารถประเมินผลนักเรียนและแก้ไขท่าทาง ทำ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ทำให้ถูกต้องและนักเรียนสามารถซักถามและนำพาทางที่ถูกต้องกลับไปปฏิบัติได้ หรือเป็นบุคคลในชุมชนหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีทักษะความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ทางด้านการรำ (2) สภาพแวดล้อม มีสถานที่กว้างขวางให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ บรรยากาศในการจัดห้องเรียน เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี สอดคล้องกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน (2539) กล่าวว่า ศูนย์การเรียนรู้มีรูปแบบที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระและได้ตัดสินใจด้วยตนเองหรือเลือกสถานที่ในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานด้วยตนเอง มีความพร้อมของสื่อประเภทต่างๆ การจัดพื้นที่ใช้สอยเพื่อเพิ่มความสะดวกในการเคลื่อนที่ มีวัสดุอุปกรณ์ที่พร้อมสำหรับปฏิบัติงานจะช่วยให้ นักเรียนมีเวลาในการทำกิจกรรมมากขึ้นและนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง (3) ศูนย์ย่อยแต่ละศูนย์ เป็นศูนย์ที่ฝึกความสามารถเฉพาะทาง สร้างนักเรียนมีความสามารถเฉพาะด้าน ขณะเดียวกันศูนย์ฝึกทักษะพื้นฐานนาฏศิลป์ เป็นศูนย์ฝึกทักษะพื้นฐานการแสดงเบื้องต้นเพื่อใช้ในประกอบการเรียน ส่งเสริมนักเรียนที่มีพรสวรรค์ให้ไปเฉพาะทาง ศูนย์นาฏศิลป์พื้นเมือง สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของการแสดงในแต่ละภูมิภาค ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถนำทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในแต่ละภูมิภาคได้ ศูนย์ละคร เป็นศูนย์ที่ส่งเสริมและอนุรักษ์การแสดงละครไทยในแต่ละประเภท ทำให้นักเรียนได้ฝึกการแสดงละครประเภทต่างๆ เน้นให้นักเรียนสามารถ แสดงและแยกแยะตัวตนของละครแต่ละประเภทได้ ศูนย์นาฏศิลป์นานาชาติ เป็นการส่งเสริมการแสดงนาฏศิลป์สากลในแต่ละประเทศ เช่น การแสดงระบำพื้นเมืองนานาชาติ เป็นศิลปะการรำที่บ่งบอกเอกลักษณ์ของชนชาตินั้นๆ ทั้งรูปแบบการแสดง การแต่งกาย เนื้อร้อง ทำนองเพลง และนาฏศิลป์อาเซียน เป็นศูนย์ที่ส่งเสริมศิลปะการแสดงของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคกลุ่มอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ เพื่อศึกษาศิลปวัฒนธรรมการแสดงของแต่ละประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับความประสงค์ของอาเซียนข้อที่ 9 ที่ว่า เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้แน่ใจว่าในภูมิภาคมีการคุ้มครองสภาพแวดล้อม ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

5.4 ความเป็นไปได้ในการนำศูนย์การเรียนรู้ไปใช้ได้ จากการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้นาฏศิลป์นี้ มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ได้สูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จากการสอบถามความต้องการของผู้บริหาร ครู และนักเรียนแล้วสามารถนำไปจัดตั้งได้ ตั้งแต่ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อบจ. เทศบาล อบต.) และโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางขึ้น (1) ด้านทรัพยากร เขตพื้นที่การศึกษามีส่วนที่จะสนับสนุนในด้านของงบประมาณ เพราะมีอำนาจในการตัดสินใจและจัดสรรงบประมาณที่อยู่ในส่วนกลางมาร่วมได้ และมีความพร้อมในด้านสถานที่ เขตพื้นที่การศึกษาสามารถดึงชุมชนหลายๆ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหาบุคลากรที่มีความสามารถและเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์ เพราะเขตพื้นที่เป็นผู้ดูแลในเรื่องการศึกษา (2) ศูนย์การเรียนรู้นี้เป็นศูนย์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตพื้นที่การศึกษามี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 38 โรงเรียน ดังนั้น จึงมีผู้มาใช้บริการเป็นจำนวนมาก เพราะการขาดแคลนครูนาฏศิลป์โดยตรง (3) จากการสอบถามความต้องการของผู้บริหาร และครู มีความต้องการให้มีศูนย์การเรียนสาระนาฏศิลป์ เพราะขาดแคลนครูที่จบทางด้านนาฏศิลป์โดยตรงและมีจำนวนน้อย (4) สนองตอบต่อการปฏิรูปการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 25 กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

และแหล่งการเรียนรู้กันอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ (5) ศูนย์การเรียนรู้นานาชาติมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชนและ (6) สนองตอบต่อสภาพของสังคม ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยจะเป็นสังคมที่เริ่มเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ศูนย์การเรียนรู้นานาชาติมีศูนย์นานาชาติอาเซียน จึงเป็นส่วนหนึ่งในการปรับตัวของเยาวชนในประเทศ เพื่อพัฒนาเป็นประชากรที่มีคุณภาพในเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของประชาชาติในภูมิภาคอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้

1. ศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ ได้ผ่านการตรวจสอบและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนั้น โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 สามารถนำศูนย์การเรียนรู้ไปใช้เป็นต้นแบบได้เช่นกัน
2. ศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ สามารถนำไปจัดตั้งในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคกลางได้ เพราะศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ ได้ผ่านการตรวจสอบและรับรองแล้ว
3. ศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ ประกอบด้วยศูนย์การเรียนย่อยที่สำคัญ 5 ศูนย์ คือ (1) ศูนย์ทักษะพื้นฐานนานาชาติ (2) ศูนย์นานาชาติพื้นเมือง (3) ศูนย์ละคร (4) ศูนย์นานาชาตินานาชาติ และ (5) ศูนย์นานาชาติอาเซียน ดังนั้น โรงเรียนสามารถนำประเภทของศูนย์แต่ละศูนย์ มาแยกจัดในห้องเรียนเฉพาะศูนย์ใดศูนย์หนึ่งได้ หรือถ้าจะนำศูนย์การเรียนรู้ไปจัดตั้งเป็นศูนย์เฉพาะแต่ละศูนย์ เช่น ศูนย์นานาชาติอาเซียน สามารถจัดตั้งได้แต่จะต้องมีศูนย์ทักษะพื้นฐานนานาชาตินั้นประกอบอยู่ในศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นด้วยเพื่อเป็นพื้นฐานในการฝึกทักษะเบื้องต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการวิจัยศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ ได้ผ่านการประเมินและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิได้ในระดับดี ควรมีการทดลองใช้ศูนย์การเรียนรู้เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มาใช้บริการนี้
2. จากการวิจัยศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ พบว่า ศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ โดยภาพรวมผู้บริหาร ครูและนักเรียนต้องการศูนย์การเรียนรู้ทั้ง 5 ศูนย์การเรียนรู้ คือ (1) ศูนย์ทักษะพื้นฐานนานาชาติ (2) ศูนย์ฝึกทักษะนานาชาติพื้นเมือง (3) ศูนย์ละคร (4) ศูนย์นานาชาตินานาชาติ และ (5) ศูนย์นานาชาติอาเซียน ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไป เพื่อศึกษาพัฒนาศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ ในแต่ละประเภท เช่น การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้นานาชาติพื้นเมือง การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้นานาชาตินานาชาติ และการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้นานาชาติอาเซียน ทั้งนี้เพื่อการศึกษาในองค์ประกอบศูนย์การเรียนรู้ให้ ลุ่มลึกขึ้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2539) คู่มือการดำเนินงานศูนย์การเรียนในสถานศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
- ปรเมษฐ์ บุญชัย (2544) เอกสารประกอบการสอนวิชาจริตนาฏศิลป์ไทย. ม.ป.ท.
- ศิริวัฒน์ นาริเลิศ (2550) แบบจำลองศูนย์การเรียนด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุประภา โพธิ์ชัย (2549) ศูนย์การเรียนความหลากหลายชีวภาพสำหรับศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาสำหรับบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) กรุงเทพมหานครคร สำนักนายกรัฐมนตรี
- อาภรณ์ มนตรีศาสตร์ และ จาตุรงค์ มนตรีศาสตร์ (2525) นาฏศิลป์เพื่อการศึกษาเบื้องต้น กรุงเทพมหานคร : องค์การค้า ของคุรุสภา